Jawapan

BAB 1

Soalan Aneka Pilihan

1 D	**2** A	**3** D
4 C	**5** D	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Menjalin hubungan antara individu dengan individu lain
(ii) Pembentukan konsep kendiri individu
(iii) Menyampaikan perasaan dan emosi
(iv) Memberi informasi ke arah mengubah tingkah laku
(v) Menimbulkan keseronokan

[5 *markah*]

(b) (i) Bersikap jujur
(ii) Tidak mengganggu percakapan orang lain
(iii) Murah dengan penghargaan dan pengiktirafan
(iv) Mencari nilai bersama
(v) Mewujudkan suasana mesra dan positif

[5 *markah*]

Soalan Esei

1 (i) Tidak memahami budaya yang berbeza-beza
(ii) Tidak mengambil berat untuk mengenali murid-murid
(iii) Sering mempunyai persepsi yang negatif
(iv) Melemparkan kritikan yang menjejaskan esteem diri murid
(v) Penyampaian isi kandungan pelajaran tidak jelas dan lancar
(vi) Tidak mahir dalam penggunaan bahan bantu mengajar
(vii) Perwatakan dan penampilan imej yang kurang sesuai

[12 *markah*]

2 (i) Dapat menyampaikan maklumat
(ii) Memberi penerangan dan penjelasan mengenai sesuatu idea dan isu
(iii) Mengelakkan salah faham
(iv) Untuk menyoal bagi mendapatkan jawapan
(v) Menerangkan situasi emosi seseorang

[10 *markah*]

3 (a) (i) Sikap sambil lewa
(ii) Tidak menguasai ilmu hukum tatabahasa
(iii) Terpengaruh dengan gaya bahasa lisan
(iv) Terpengaruh dengan bahasa asing terutamanya bahasa Inggeris
(v) Pengaruh media massa

[5 *markah*]

(b) (i) Pengulangan kata yang sudah membawa maksud jamak
Contoh: *mereka-mereka* (salah)
(ii) Penggunaan ganti nama diri pertama dan kedua dalam ayat pasif
Contoh: *Buku itu dibaca oleh saya.* (salah)
(iii) Ayat tergantung; tiada subjek

Contoh: *Dibuang begitu sahaja ke dalam sungai*. (tiada subjek)

(iv) Hukum D-M
Contoh: kami berhenti makan di Kasim Restoran. (salah)

[8 *markah*]

BAB 2

Soalan Aneka Pilihan

1 B	2 D	3 D
4 A	5 B	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Menarik perhatian dan minat khalayak
(ii) Mengatur strategi semasa berucap
(iii) Tanggungjawab memberikan pemahaman
(iv) Bertukar-tukar fikiran dengan khalayak
(v) Mampu bertindak balas terhadap maklum balas khalayak
(vi) Dapat memenuhi kehendak khalayak

[5 *markah*]

(b) (i) Usia khalayak
(ii) Jantina khalayak
(iii) Taraf pendidikan
(iv) Status pekerjaan
(v) Agama yang dianuti khalayak

[5 *markah*]

Soalan Esei

1 (i) Gaya Bahasa Perbandingan
- Banyak menggunakan unsur kiasan.
- Dinyatakan secara berterus atau sebaliknya.
- Contohnya perumpamaan, metafora, personifikasi, dipersonifikasi, alegori, antitesis, pleonasme, perifrasis, antisipasi dan koreksio.

(ii) Gaya Bahasa Perulangan
- Banyak menggunakan unsur mengulang bunyi, suku kata, kata atau frasa.
- Tujuannya memberi penekanan terhadap isi penting.
- Contohnya aliterasi, iaitu pengulangan bunyi yang sama pada bahagian awal kata-kata yang berurutan dan asonansi, iaitu perulangan bunyi vokal yang sama atau hampir sama dalam perkataan yang berderet.

(iii) Gaya Bahasa Pertentangan
- Digunakan untuk menunjukkan unsur pertentangan.
- Wujudnya unsur berlawanan antara dua objek, manusia dan sebagainya.
- Contohnya hiperbola, ironi, paradoks dan sebagainya.

(iv) Gaya Bahasa Pertautan
- Bahasa yang mengandungi pertalian antara satu unsur dengan unsur lain.
- Berlaku dalam perkataan, ayat, atau perenggan.
- Contohnya metonimi, eufemisme, erotesis dan sebagainya.

[14 *markah*]

2 (i) Perkataan
(ii) Ayat
(iii) Kesalahan bahasa
(iv) Kesalahan perkataan
(v) Pengaruh bahasa Inggeris

[5 *markah*]

3 (a) (i) Projektor LCD
(ii) Filem slaid dan *PowerPoint*
(iii) Pita video
(iv) Pembesar suara dan rostrum

[8 *markah*]

(b) (i) Carta dan gambar rajah
(ii) Papan putih
(iii) Nota edaran
(iv) Kertas sebak

[8 *markah*]

BAB 3

Soalan Aneka Pilihan

1 A	**2** C	**3** D
4 D	**5** B	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Sediakan teks/draf
(ii) Sampaikan setelah betul-betul bersedia
(iii) Berada di tempat yang sesuai
(iv) Kawal pernafasan
(v) Tiada gangguan luar semasa menyampai
(vi) Tidak meleret-leret/berbalik-balik
(vii) Tekankan aspek pertuturan yang baik
(viii) Ulang pengumuman 2 kali
(ix) Pilih masa yang sesuai

[5 *markah*]

(b) (i) Sebutan
(ii) Tekanan
(iii) Nada
(iv) Jeda
(v) Mora
(vi) Tempo
(vii) Kelantangan suara
(viii) Kelancaran

[5 *markah*]

Soalan Esei

Menulis pengumuman yang perlu mengandungi maklumat tertentu seperti:

- Kumpulan sasaran
- Tujuan atau agenda
- Tarikh
- Masa
- Lokasi/tempat

[35 *markah*]

BAB 4

Soalan Aneka Pilihan

1 A	**2** A	**3** D
4 B	**5** A	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Kenal pasti audiens sasaran
(ii) Kenal pasti bentuk penulisan
(iii) Kenal pasti bahasa yang digunakan
(iv) Kenal pasti teknik penulisan
(v) Kenal pasti bahagian-bahagian kertas kerja
(vi) Mendapatkan maklumat penting yang berkaitan

(b) (i) Kertas kerja perniagaan
(ii) Kertas kerja lawatan
(iii) Kertas kerja program
(iv) Kertas kerja perkhemahan
(v) Kertas kerja hari keluarga
(vi) Kertas kerja sukan

Soalan Esei

Menulis sebuah kertas kerja yang lengkap sekurang-kurangnya mengandungi bahagian berikut:

- Tajuk
- Latar belakang/rasional
- Objektif/matlamat
- Jangka masa yang diperlukan
- Kumpulan sasaran
- Andaian-andaian halangan
- Anggaran belanjawan
- Penubuhan jawatankuasa
- Menentukan jadual tugas
- Pelaksanaannya

[35 *markah*]

BAB 5

Soalan Aneka Pilihan

1 C	**2** A	**3** D
4 B	**5** C	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Panduan Pegawai Pengendali
(ii) Panduan semua pegawai yang terlibat

(iii) Semua staf yang terlibat
(iv) Menentukan majlis berjalan mengikut peraturan dan protokol yang betul
(v) Mengawal masa
(vi) Menjadi panduan masa akan datang
(vii) Menjadi rekod

[4 *markah*]

(b) (i) Masa
(ii) Keterangan yang merupakan urutan acara yang terperinci
(iii) Pengerusi yang bertanggungjawab

[6 *markah*]

Soalan Esei

Menulis pengumuman yang perlu mengandungi maklumat tertentu seperti:

- Masa
- Keterangan yang merupakan urutan acara yang terperinci
- Pengerusi yang bertanggungjawab

[Boleh rujuk contoh pengumuman dalam Bab 5]

[35 *markah*]

BAB 6

Soalan Aneka Pilihan

1 C	**2** D	**3** A
4 B	**5** A	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Judul muka surat
(ii) Ringkasan
(iii) Senarai kandungan
(iv) Pengenalan
(v) Hujahan
(vi) Kesimpulan
(vii) Cadangan
(viii) Lampiran
(ix) Rujukan atau bibliografi

[5 *markah*]

(b) (i) Tajuk lawatan
(ii) Tujuan dan skop laporan
(iii) Huraian lawatan, tempat, bila, tempoh
(iv) Itineri lawatan
(v) Dapatan, maklumat hasil lawatan
(vi) Ulasan keseluruhan kejayaan/kegagalan lawatan
(vii) Kesimpulan/rumusan
(viii) Syor/cadangan/perakuan
(ix) Lampiran

[5 *markah*]

Soalan Esei

Menulis laporan perlu mengikut format berikut:

- Tujuan
- Pengenalan/latar belakang
- Objektif kajian
- Skop (masa, bidang, tempat, pihak berkaitan)
- Kaedah kajian (rujukan, sampel, tempoh dll)
- Perbelanjaan
- Dapatan (*findings*)
- Isu
- Kesimpulan/rumusan
- Syor/cadangan

[Boleh rujuk contoh laporan dalam Bab 6]

[35 *markah*]

BAB 7

Soalan Aneka Pilihan

1 D	**2** C	**3** D
4 A	**5** B	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Biodata sebelum pengucapan
(ii) Fakta yang memberangsangkan
(iii) Cerita yang menarik
(iv) Kenyataan provokasi
(v) Simulasi yang menimbulkan gimik

[5 *markah*]

(b) (i) Pengumpulan isi
(ii) Penyusunan isi
(iii) Penguasaan isi
(iv) Penggunaan gaya bahasa yang sesuai
(v) Penyampaian ucapan

[5 *markah*]

Soalan Esei

1 (i) Rasa kurang keyakinan diri apabila berhadapan dengan rakan.
(ii) Bimbang ditertawakan rakan.
(iii) Ada rakan yang suka mencari kelemahan rakan lain.
(iv) Orang yang tidak dikenali lebih memberi perhatian kepada penyampaian kita.

[10 *markah*]

2 Hadirin yang dihormati,
(i) Sebagai kesimpulannya, …
(ii) Justeru …
(iii) Konklusinya …
(iv) Sebelum mengakhiri ucapan …

[10 *markah*]

3 (i) Fungsi anggota badan penting.
(ii) Gaya dan penampilan semasa berucap merangkumi bahagian mata dan kepala, tangan dan mulut.
- Mata dan kepala; pandang hadirin dan bukan memandang lantai atau siling.
- Tangan; biarkan sahaja tangan anda bergerak sesuka hatinya.
- Mulut; senyum selalu.
- Humor; selitkan unsur-unsur humor, tetapi jangan terlampau banyak.

(iii) Sebarang perubahan ataupun tindakan yang dilakukan melalui bahasa tubuh akan mempengaruhi penyampaian ucapan.
(iv) Semasa menyampaikan ucapan, pengucap akan diperhatikan oleh khalayak dari atas kepala hinggalah ke kaki.
(v) Oleh itu, bahasa tubuh sangat penting dalam memastikan penyampaian ucapan yang berkesan.

[15 *markah*]

BAB 8

Soalan Aneka Pilihan

1 A 2 B 3 C
4 D 5 A

Soalan Struktur

1 (a) (i) Salutasi
(ii) Pembuka kata
(iii) Permulaan isi
(iv) Isi utama dan huraian contoh
(v) Kesimpulan isi

[5 *markah*]

(b) (i) Intonasi (iv) Pakaian
(ii) Humor (v) Bersedia
(iii) Emosi

[5 *markah*]

Soalan Esei

1 (i) Pendahuluan, isi dan penutup
(ii) Gaya dan penampilan
(iii) Intonasi
(iv) Humor
(v) Emosi
(vi) Pakaian
(vii) Bersedia

[10 *markah*]

2 Syarahan
(i) Penyampaian berkisar akidah, syariah, sirah dan fiqah.
(ii) Penyampaiannya panjang lebar oleh tokoh-tokoh tertentu.

Pidato
(i) Tidak menggunakan teks dan bahan rujukan semasa menyampaikannya.
(ii) Bertumpu kepada satu topik sahaja.

Ucapan
(i) Berkaitan sesuatu majlis atau upacara.
(ii) Disampaikan sama ada pada awal atau akhir sesuatu majlis.
(iii) Boleh menyentuh hal-hal lain selain daripada tajuk yang diberikan.

[15 *markah*]

BAB 9

Soalan Aneka Pilihan

1 D	**2** A	**3** A
4 C	**5** D	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Tutup dengan merumuskan idea dalam kandungan.
(ii) Tutup dengan rayuan supaya tindakan diambil.
(iii) Tutup dengan mengulangi idea pusat.
(iv) Tutup dengan visi ataupun pandangan masa depan.
(v) Tutup dengan kata-kata nasihat.

[5 *markah*]

(b) (i) Untuk mengucapkan selamat tinggal dan terima kasih.
(ii) Untuk memberi kepuasan maksimum kepada khalayak.
(iii) Untuk memberitahu pendengar bahawa ucapan akan berakhir dan penyampai sedang menyarikan inti pati ucapan secara ringkas sebelum berundur.
(iv) Untuk menyentuh aspek emosi khalayak.
(v) Untuk memberi kepuasan kepada khalayak, seolah-olah mereka sedang bersama-sama penyampai menuju ke langkah yang terakhir.

[5 *markah*]

Soalan Esei

1 Retorik ialah seni dalam organisasi penyampaian ucapan. Setiap retorik mempunyai ciri-ciri yang tersendiri. Antara retorik yang boleh digunakan dalam ucapan adalah:
(a) Retorik Penceritaan
(b) Retorik Penerangan
(c) Retorik Perbandingan
(d) Retorik Sebab dan Akibat
(e) Retorik Analisis

Tujuan retorik ucapan adalah untuk memujuk atau mempengaruhi khalayak supaya percaya kepada apa yang disampaikan, mengubah persepsi khalayak, mengubah sikap, menyakinkan dan membakar semangat khalayak.

2 Menulis teks ucapan mengikut format yang tepat, iaitu:
- Pendahuluan
- Isi
- Penutup

BAB 10

Soalan Aneka Pilihan

1 D	**2** A	**3** B
4 C	**5** C	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Teks syarahan berkualiti
(ii) Dapat memberikan contoh yang sesuai.
(iii) Memberikan keyakinan kepada penyampai untuk menyampaikan syarahan.
(iv) Supaya tajuk/topik syarahan tidak tersasar daripada topik asal.
(v) Dapat mengemukakan fakta-fakta logik dan meyakinkan.

[5 *markah*]

(b) (i) Untuk memperkenalkan tajuk/topik.

(ii) Untuk menarik minat khalayak.
(iii) Untuk memancing minda khalayak.
(iv) Untuk memberi keyakinan kepada khalayak.
(v) Untuk menggalakkan khalayak berfikir tentang tajuk yang akan disampaikan.

[5 *markah*]

Soalan Esei

1 Retorik ialah seni dalam organisasi penyampaian ucapan. Setiap retorik mempunyai ciri-ciri yang tersendiri. Antara retorik yang boleh digunakan dalam ucapan adalah:
(a) Retorik Penceritaan
(b) Retorik Penerangan
(c) Retorik Perbandingan
(d) Retorik Sebab dan Akibat
(e) Retorik Analisis

Tujuan retorik ucapan adalah untuk memujuk atau mempengaruhi khalayak supaya percaya kepada apa yang disampaikan, mengubah persepsi khalayak, mengubah sikap, menyakinkan dan membakar semangat khalayak.

[15 *markah*]

2 Menulis teks syarahan mengikut format yang tepat, iaitu:
- Pendahuluan
- Isi
- Penutup

[Boleh rujuk contoh laporan dalam Bab 10]

[20 *markah*]

BAB 11

Soalan Aneka Pilihan

1 A	2 B	3 C
4 D	5 D	

Soalan Struktur

1 (i) Kemahiran mentafsir
(ii) Kemahiran menjelaskan
(iii) Kemahiran menunjukkan
(iv) Kemahiran membezakan
(v) Kemahiran menceritakan

[5 *markah*]

2 (i) Berkeyakinan tinggi
(ii) Bersemangat
(iii) Persediaan yang mencukupi
(v) Imej yang jelas
(vi) Latihan yang mencukupi

[5 *markah*]

Soalan Esei

Contoh talimat berpandukan Contoh Taklimat dalam Bab 11

[35 *markah*]

BAB 12

Soalan Aneka Pilihan

1 A	2 B	3 A
4 B	5 D	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Ceramah Agama
(ii) Ceramah Kesihatan
(iii) Ceramah Motivasi
(iv) Ceramah Kerjaya
(v) Ceramah Bahasa

[4 *markah*]

(b) (i) Merupakan ceramah yang dilaksanakan untuk menerangkan mengenai sesuatu perkara yang dapat mendorong mereka berusaha atau melakukan sesuatu dengan penuh minat dan akhirnya berjaya memperoleh kejayaan.
(ii) Dilaksanakan di sekolah oleh kaunselor sekolah, pakar motivasi atau bekas-bekas murid tua (senior) yang telah berjaya dalam kerjaya masing-masing.

(iii) Kumpulan sasarannya ialah murid-murid yang akan menduduki peperiksaan.

[3 *markah*]

2 (a) (i) Penceramah
(ii) Mesej yang disampaikan
(iii) Hadirin
(iv) Saluran
(v) Maklum balas
(vi) Bunyi bising
(vii) *Setting* atau susun atur tempat

[7 *markah*]

(b) (i) Tahap motivasi penceramah semasa menyampaikan ceramah
(ii) Kredibiliti sebagai seorang penceramah dan personalitinya
(iii) Stail penyampaian dan bercakap

[6 *markah*]

Soalan Esei

Pendahuluan

Pengenalan

- Kata sapaan hormat kepada pengerusi majlis
- Kata sapaan protokol kepada tetamu yang hadir
- Mengucapkan kesyukuran kepada Allah SWT
- Mengucap terima atas kepada pihak yang sudi menjemput
- Terima kasih juga kepada para jemputan kerana sudi hadir mendengar ceramah

Isi Ceramah

- Takrif penderaan dan jenis-jenisnya (bersumberkan *citation* dan rujukan)
- Tanggungjawab tersebut boleh diletakkan di bahu:

(i) Pihak ibu bapa
- Mendidik keluarga dengan didikan agama
- Mendidik keluarga dengan kasih sayang
- Menyediakan segala kemudahan yang diperlukan

(ii) Pihak kerajaan
- Mengadakan kempen kesedaran
- Mengedarkan poster-poster tentang kes penderaan
- Menyediakan talian untuk kes-kes penderaan yang berlaku
- Merangka undang-undang yang sewajarnya kepada pendera

(iii) Pihak masyarakat
- Mengambil tahu hal-hal yang berlaku di sekeliling
- Melaporkan kepada berwajib
- Mengamalkan sikap 'anak kita anak kita, anak orang anak kita'

(iv) Diri Sendiri
- Mengamalkan ajaran agama
- Menyedari tanggungjawab sebagai anak
- Pandai memilih rakan sebaya.

Penutup

- Mohon untuk menamatkan ceramah
- Kata penegasan akhir tentang tajuk ceramah
- Mohon maaf jika ada kesilapan
- Ucapkan terima kasih atas jemputan

[35 *markah*]

BAB 13

Soalan Aneka Pilihan

1 D	2 C	3 A
4 B	5 C	

Soalan Struktur

1 (a) (i) Entri hendaklah disusun mengikut abjad nama pengarang dan tidak dinombori. Sekiranya tanpa pengarang perlulah disusun mengikut entri judul.
(ii) Pangkat atau gelaran bagi setiap pengarang perlu diletakkan selepas nama pengarang ataupun tidak dicatatkan.
(iii) Entri juga hendaklah disusun secara selang sebaris *(single spacing)* di antara item dan selang dua baris

(double spacing) bagi entri yang seterusnya.

(iv) Setiap entri bermula di tepi margin kiri dengan baris kedua hendaklah ditaip secara ke dalam (inden) yang bersamaan dengan lima jalur.

(v) Penulis juga perlu menggunakan satu sistem sahaja secara berterusan dalam keseluruhan penulisannya.

[5 *markah*]

(b) (i) Bahan menyokong

(ii) Bahan menentang

(iii) Sumber penerangan lanjutan

(iv) Menjadikan bahan penulisan lebih bernilai

(v) Kesahan kebolehpercayaan yang tinggi

[5 *markah*]

Soalan Esei

1 (a) Ainon Mohd & Abdullah Hassan. (1996). *Kepintaran daya cipta dan kemahiran berfikir.* Kuala Lumpur: Utusan Publication Sdn. Bhd.

[4 *markah*]

(b) Yahya Othman. (2003, Januari). Pelaksanaan kemahiran berfikir dalam pengajaran Bahasa Melayu. *Jurnal Bahasa.* 3 (1) Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Pustaka.

[4 *markah*]

(c) Roh Hati Md Nor. (1991). Pengajaran gaya bahasa dengan menggunakan novel di kalangan pelajar tingkatan satu. Tesis Sarjana Pendidikan. Universiti Malaya.

[4 *markah*]

2 (i) Digunakan jika penulisan bahasa Melayu menggunakan rakaman kutipan dibuat dalam bahasa Inggeris. Penggunaan *italic* kerana frasa berkenaan merupakan frasa asing dalam bahasa Melayu. Contohnya,

Brown dan Muller (1988) berpendapat bahawa *"The constituent that occurs in initial position in the theme, and processes used to make some constituents initial are processes of the thematization."* (hlm.357)

(ii) Jika bahan penulisan menggunakan bahasa Inggeris, maka proses merakam kutipan tidak perlu ditulis secara *italic*. Contohnya,

Zohar et al. (1994), found that "The students with critical thinking training showed greater improvement in their analytical skills, and not just for biology problems. The kids trained in critical thinking also did a better job solving everyday problems."

(iii) Selain itu tulisan *italic* juga digunakan untuk menekankan maksud dan penggunaan perkataan atau frasa supaya pembaca faham dan jelas.

[4 *markah*]

3 Ishak Ramli (2003) menegaskan bahawa "Ramai guru juga masih menggunakan kaedah tradisional menyebabkan interaksi daripada murid akan berkurangan dan ini akan menyebabkan ada pandangan negatif daripada murid terhadap mata pelajaran Sastera." (hlm.135)

[4 *markah*]

4 Brumfit, J.C. (1984) menjelaskan kemahiran berfikir seperti berikut:

Language performs two basic functions for human beings: it enables them to think in very complex ways by providing a structure for naming and expressing relationships between soncepts, and it enables them to communicate with each other. These two basic functions are obviously closely related to each other, and a child learning a mother tongue learns how to communicate at the same times as learning culturally appropriate ways of thinking. (hlm.4)

[4 *markah*]